

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 11 października 1882.

142.

Ustawa z dnia 4 października 1882,

zmieniająca niektóre postanowienia Porządku obiorczego dla Rady państwa (Ustawa z dnia 2 kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 41).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Uchyla się terażniejszą osnowę §§. 2, 7, 8, 9 i 17 Porządku obiorczego dla Rady państwa (Ustawa z dnia 2 kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 41), które opiewać mają jak następuje:

§. 2.

Deputowani wielkich posiadłości ziemskich w Czechach obierani będą w sześciu kołach wyborczych. Pierwsze koło wyborcze stanowią uprawnieni do obioru z wielkich posiadłości ziemskich, na których ciąży powiernictwo; okrąg wyborczy do obioru w tem kole wyborczem stanowi całe królestwo czeskie. Uprawnieni do obioru z wielkich posiadłości ziemskich, nie obciążonych powiernictwem, wybierają w pięciu okręgach wyborczych. Wyborecy każdego z tych okręgów wyborczych stanowią jedno koło wyborcze.

Deputowani wielkich posiadłości ziemskich w Galicyi i krakowskiem obierani będą w dwudziestu okręgach wyborczych. Wyborecy każdego z tych okręgów wyborczych stanowią jedno koło wyborcze.

W Tyrolu i na Bukowinie wielka posiadłość ziemska wybiera w dwóch kołach wyborczych.

W Tyrolu osoby wzmiankowane w §. 3 I statutu krajowego stanowią pierwsze a wyborecy uprawnieni do obioru z wielkich posiadłości szlacheckich drugie koło wyborcze.

Na Bukowinie kurya wielkich posiadłości ziemskich rozpada się na dwa koła wyborcze, ustanowione w Porządku obiorczym dla sejmu.

§. 7.

Okręgi wyborcze dla wielkich posiadłości ziemskich w Czechach, powiernictwem nie obciążonych, dla kuryi wyborczej wielkich posiadłości ziemskich

w Galicyi i krakowskiem, dla kuryi wyborczej miast i dla kuryi gmin wiejskich, jakoteż koła wyborcze do wyborów z Izb handlowo-przemysłowych i do wyborów w okręgu wyborczym miasta Tryestu, ustanowione są w Dodatku tabelarycznym, do niniejszego Porządku obiorczego dołączonym.

W Dodatku tym jest także ustanowiony rozkład ilości członków Izby deputowanych, w §. 7 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa podług krajów i kuryj wyborczych, wyznaczonej, na koła wyborcze i okręgi wyborcze poszczególnych krajów.

Jeżeli z miejscami do okręgów wyborczych miejskich w Dodatku, zaliczonymi, inne miejsca stanowią jedną gminę miejscową; natenczas wszyscy w całej gminie miejscowej, uprawnieni do obioru (§. 9) wybierają w kuryi miast. W tych jednak krajach, w których wyjątkowo wybory do sejmu z owych gmin miejscowych odbywają się tak, że miejsca wymienione w przepisie ustanawiającym okrąg wyborczy, wybierają oddzielnie w kuryi miast a inne miejsca gminy miejscowej w kuryi gmin wiejskich: w podobny sposób będą się odbywały wybory do Rady państwa, a mianowicie także w tych miejscach, które w Dodatku zostały nowo wciągnięte do kuryi miast owego kraju.

§. 8.

Miejscem wyborów z wielkich posiadłości ziemskich, w jednym okręgu wyborczym, obierających, jest to miasto, w którym tenże obierać ma swoich posłów na sejm.

Miejsca wyborów dla wielkich posiadłości ziemskich w Czechach i w Galicyi z krakowskiem, tudzież miejsca wyborów dla najwyżej opodatkowanych w Dalmacyi, jakoteż okręgi sądowe, których najwyżej opodatkowani wybierają w każdym z tychże miejsc, są ustanowione w Dodatku.

W okręgach wyborczych kuryi miast, każde miejsce, do tej kuryi zaliczone (okrąg miejski, dzielnica), jest oraz miejscem wyborów. W okręgach wyborczych miejskich, z kilku miejsc utworzonych, miejsce, w ustępie Dodatku, ustanawiającym ów okrąg wyborczy, najpierwej wymienione, jest głównem miejscem wyborów.

Miejscem wyborów dla Izb handlowo-przemysłowych jest siedziba Izby.

Dla tych kół wyborczych, które utworzone są z jednej lub kilku Izb handlowo-przemysłowych i z okręgu wyborczego miejskiego, miasto, w ustępie Dodatku, ustanawiającym ów okrąg wyborczy, najpierwej wymienione, jest głównem miejscem wyborów.

Wybierający kuryi gmin wiejskich wybierają w miejscu, w Dodatku wymienionem. W tych okręgach wyborczych, dla których wyznaczono więcej miejsc wyborów, głównem miejscem wyborów jest wymienione najpierwej.

§. 9.

Prawo obioru służy w ogólności każdemu własnowolnemu obywatelowi austriackiemu płci męskiej, który skończył 24 rok życia i nie jest od prawa obioru wykluczony (§. 20). Tylko w kuryi wyborczej wielkich posiadłości ziemskich (najwyżej opodatkowanych), uważane są za uprawnione do obioru także kobiety, własnowolne, lat 24 mające i nie wykluczone od prawa obioru.

Warunek posiadania obywatelstwa austriackiego odnosi się także do wyborów z Izby handlowo-przemysłowej tryestyńskiej.

Jakim oprócz tego szczególnym warunkom trzeba jeszcze zadość uczynić celem wykonywania prawa obioru w pewnej oznaczonej kuryi jakiegoś kraju,

o tem orzekać się będzie podług tych samych przepisów ustawowych, które wtedy, gdy ustawa z dnia 2 kwietnia 1873 o wyborze członków Izby deputowanych Rady państwa (Porządku obiornego dla Rady państwa) [Dz. u. p. Nr. 41], nabyła mocy obowiązującej, stanowiły o prawie obioru do sejmu krajowego odpowiedniego kraju i o prawie obioru do Rady miejskiej tryestyńskiej.

O ile jednak prawo obioru w kuryi wielkich posiadłości ziemskich zawisa stósownie do postanowień Porządku obiornego sejmowego od najmniejszej kwoty rocznej podatku od nieruchomości, wymagać się będzie do wykonywania prawa obioru do Rady państwa, aby roczna kwota podatku gruntowego wynosiła najmniej cztery piąte części tej kwoty najmniejszej.

W kuryi miast i gmin wiejskich uprawnieni są do obioru prócz tych, którzy stósownie do ustępu 3 niniejszego paragrafu to prawo posiadają, także członkowie gminy do obioru deputowanych lub wybierających uprawnieni, którzy podatków stałych rządowych płacić mają najmniej pięć złotych na rok a czynią zadość innym warunkom prawa obioru do Rady państwa.

Jawni członkowie przedsiębiorstwa zarobkowego, o ile czynią zadość przepisom niniejszego paragrafu, posiadają prawo obioru w stosunku kwoty, która z ogólnej sumy podatku tegoż przedsiębiorstwa zarobkowego na każdego z nich przypada.

Każdemu obywatelowi państwa, chociażby nie miał prawa wybierania reprezentacyi gminnej, służy w tej gminie, w której mieszka i podatek od swojej realności, zarobku lub przychodu opłaca, prawo obioru, pod temi samemi warunkami i w taki sam sposób, jak innym, do gminy należącym.

Gdyby przepisy ustawowe, w ustępie 3 niniejszego paragrafu wzmiankowane, zostały ustawą krajową zmienione, zmiany te nie będą miały wpływu na prawo obioru do Rady państwa. Przepisy, tyczące się tego ostatniego prawa zmienione być mogą tylko ustawą państwa.

§. 17.

Każdy uprawniony do obioru może raz tylko wykonywać w tym samym kraju swoje prawo obioru.

Kto ma prawo obioru w kuryi wielkich posiadłości ziemskich (najwyżej opodatkowanych), nie może wykonywać prawa obioru w innych kuryach tego samego kraju. Osoby uprawnione do obioru w pierwszym i drugim kole wyborczem wielkich posiadłości ziemskich w Tyrolu lub na Bukowinie, wykonywać mogą swoje prawo obioru w tym kraju tylko w pierwszym kole wyborczem.

Uprawnieni do obioru z pierwszego kola wyborczego większych posiadłości ziemskich w Czechach, którzy są oraz właścicielami dóbr, uprawnających do obioru w innych kołach wyborczych większych posiadłości ziemskich, wybierają mogą tylko w pierwszym kole wyborczem; uprawnieni do obioru z innych kół wyborczych większych posiadłości ziemskich w Czechach, jakoteż uprawnieni do obioru z większych posiadłości ziemskich w Galicyi, których dobra, do obioru uprawnające, leżą w dwóch lub więcej okręgach wyborczych, wykonywają swoje prawo obioru w miejscu wyborów tego powiatu, w którym od swojej posiadłości ziemskiej opłacają największy podatek. Najwyżej opodatkowani w Dalmacyi, których własność opodatkowana leży w rozmaitych okręgach, wykonywają prawo obioru w miejscu wyborów tego okręgu, w którym opłacają największy podatek stały.

Kto ma prawo obioru w kuryi miast, nie może wybierać w żadnej gminie wiejskiej tego samego kraju.

Gdy uprawniony do obioru w kuryi miast lub gmin wiejskich, jest uprawnionym do obioru członkiem kilku gmin, albo, gdy w myśl §fu 11go będąc uprawnionym na wybierającego właścicielem dóbr, jest wybierającym w kilku okręgach wyborczych tego samego kraju, wykonywa w tym kraju prawo obioru w gminie a względnie w okręgu swego stałego mieszkania, gdyby zaś nie mieszkał stale w żadnej z owych gmin lub w żadnym z owych okręgów, tam, gdzie opłaca największy stały podatek.

Artykuł II.

Uchyła się terażniejszą osnowę postanowień Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczących się obioru z wielkich posiadłości ziemskich w Czechach, jakoteż postanowienia tegoż Dodatku, dotyczące się obioru w kuryi miast w Górnej Austrii, miast, i Izby handlowo-przemysłowej salzburskiej, tudzież miast w Styryi i Karynty, które opiewać mają jak następuje:

Kraj	Kurya	Okrąg wyborczy lub koło wyborcze	Ilu deputowanych wybrać trzeba
Czechy	a) Wielkie posiadłości ziemskie	Wielkie posiadłości ziemskie powiernicze (wybory odbywają się w Pradze)	5
		Wielkie posiadłości ziemskie nie powiernicze.	
		Powiaty administracyjne:	
		1. Karliński, horzowicki, rakonicki, slański, mielnicki, czeskobrodzki, smichowski, przybramski, wybory odbywają się w Pradze	3
		2. budiejowicki, jindrichowo-hradecki, tynski nad Wełtawą, trzeboński, kaplicki, krumlowski, taborski, milewski, pelhrimowski, beneszowski, selczański, pisecki, blatnicki, strakonicki, prachaticki, suszycki, wybory odbywają się w Budiejowicach	4
3. pilzeński, kralowicki, stibrenski, klattowski, przestycki, horszowsko-tyński, domažlicki, chebski, aszski, falkemowski, krašlicki, jachimowski, karłowarski, žlutyecki, plański, tachowski, tepelski, žatecki, lonieski, podchorzański, kadański, chomutowski, huiewiński, wybory odbywają się w Chebie	4		
4. mlodo-boleslawski, dubski, hradysezański-mnichowy, turnawski, friedlandzki, jabłoński, jabłoniocki, liberecki, litomierzycycki, rudnicki, cieplicki, ušciecki, deczyński, czesko-lipski, rumburski, szluknowski, jiczynski, semilski, nowo-bydzowski, werchlabski, ilemiecki, trutnowski, wybory odbywają się w Liberecu	3		
5. chrudimski, pardubicki, wysoko-mycki, lanekoroński, litomyski, poliecki, królogrodzki, królodworski, rychnowski, žamberski, nowo-miejski n. M., brunowski, czaslawski, kutnohorski, ledecki, koliński, podjebracki, ehotieborski, niemiecko-brodzki, polnieński, wybory odbywają się w Chrudymie	4		

Artykuł III.

Ustawa niniejsza nabędzie mocy wtedy, gdy rozpisane będą najbliższe wybory powszechne do Rady państwa.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi spraw wewnętrznych.
Mürzsteg, dnia 4 października 1882.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Sprostowanie.

W ustawie z dnia 28 maja 1882 o zaprowadzeniu pocztowych kas oszczędności, ogłoszonej w XXI Części Dz. u. p. z r. b. pod Nr. 56, zaszła następująca omyłka druku: w artykule 10, strona 219, wiersz 8 i 9 od dołu, zamiast „nie będą od niej płacone odsetki“, powinno być: „nie będą od nadwyżki płacone odsetki“.